

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte a Republicii Moldova din 1 (15) noiembrie 2020: noi detalii privind desfășurarea scrutinului

15 noiembrie 2020

Ora: 19:00

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 (15) noiembrie 2020 constată că din **totalul de 543 de semnalări raportate** de către observatorii Promo-LEX până la 19:00, de către echipa centrală a Misiunii Promo-LEX **au fost prelucrate 327**, dintre care în **prezentul comunicat sunt incluse 168 de incidente**.

Pentru turul întâi al alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020 MO Promo-LEX, la 19.00 erau constatate **446 de semnalări**, dintre care de către echipa centrală a Misiunii Promo-LEX **au fost prelucrate 366**, iar în **comunicatul de la 19.00 erau incluse 170 de incidente**.

Noi detalii privind desfășurarea scrutinului:

Misiunea Promo-LEX de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 (15) noiembrie 2020 constată,

Intimidarea observatorilor sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare- 8 cazuri.

- **SV 2/42, Bălți, Bălți.** Solicitat de 2 ori (12:15 și 15:15) președintele BESV nu a oferit observatorului numărul alegătorilor care au participat la votare pe motiv că nu are acest drept.
- **SV 18/061, Florești, Ștefănești.** Observatorului i s-a interzis să facă fotografii în SV.
- **SV 1/87 Chișinău, Buiucani.** Președintele BESV a făcut observație observatorului Promo- LEX că „prea mult scрие”. La ora 14.52 la întrebarea adresată președintelui BESV despre cum a fost soluționată problema când un alegător a identificat că în lista electorală deja semnase cineva, Președintele a răspuns că a fost soluționată și gata.
- **SV 1/218 Chișinău, Râșcani.** Observatorul unui concurent intimidează în mod frecvent observatorul Promo-LEX, întrebându-l de ce nu raportează nimic.
- **SV 1/ 116 Chișinău, Centru.** Observatori internaționali au dorit să fotografieze SV, președintele și încă câțiva membrii nu le-a permis motivând ca nu doresc să apară în poză.
- **SV 27/25, Rîșcani, Hiliuți.** La orele 16:45, un echipaj al poliției a solicitat observatorului Promo-LEX detalii despre transportarea organizată a alegătorilor (raportată de acesta în prima jumătate a zilei), intenționând să completeze un proces-verbal. Observatorul i-a informat ca urmează a fi depusă o solicitare oficială către Asociația Promo-LEX. În rezultat, reprezentanții forțelor de ordine au solicitat, în formă verbală, prezența OTS, la 17.11.2020, la IP Rîșcani, la ora 09:00.
- **SV 06/004, Briceni, Lipcani.** Pe marginea cazului de fotografiere a buletinului de vot în SV, Poliția a fost chemată la SV. Reprezentanții poliției susțin că solicitarea a venit din partea Promo-LEX, cerându-i explicații.
- **SV 06/026, Briceni, Halahora de Sus.** Pe marginea cazului de încălcare a procedurilor legale de sigilare a urnelor de vot a fost solicitată intervenția Poliției. Reprezentanții poliției susțin că solicitarea a venit din partea Promo-LEX, fapt incorect.

Limitarea temporară a accesului la TV și internet în rețeaua Moldtelecom, după ora 19.00, în următoarele regiuni ale țării – mun. Chișinău, mun. Bălți, Nisporeni, Anenii Noi, Criuleni, Ștefan Vodă, Căușeni, Strășeni.

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare sau în raza de 100 m – 7 cazuri

- **SV 37/04 și 37/05, Regiunea transnistreană, Anenii Noi, Calfa.** La ambele SV a venit deputatul din partea PPPDA Chiril Moțpan, a discutat cu membrii BESV și ulterior a părăsit SV.
- **SV 07/048, Cahul, Lucești.** În incinta SV se află o persoană care se prezenta drept observator. Cu toate acestea nu avea legitimație motivând că ar fi uzitat-o acasă.
- **SV 25/037, Orhei, Isacova.** În raza de 100 m de la Secția de votare activează magazinul social pe roți Merișor.
- **SV 18/016, Florești, Ciutulești.** O persoană a stat în secția de votare cca. 15 minute fără careva atribuții, apoi s-a îndreptat într-o cameră auxiliară SV.
- **SV 1/232 Chișinău, Râșcani.** O persoană cu vârsta cuprinsă între 30-40 de ani, de cel puțin 3 ori a însoțit mai mulți alegători (50+ ani) la secția de votare . A fost anunțat președintele BESV care a discutat cu persoana dată, după care nu a mai fost văzut la SV.
- **SV 33/16, Taraclia, Aluatu.** Un alegător a stat în incinta SV în preajma unui operator aproximativ 30 de minute. Președintele BESV nu a făcut careva observații.
- **SV 07/063, Cahul, Zîrnești.** Polițistul a fost observat la distanța de 10 - 15 m de la SV, în automobil. În urma sesizării, Președinta BESV i-a comunicat polițistului să își schimbe locul de parcare.

Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor în perimetrul de 100 m al secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 5 cazuri.

- **SV 9/7 Călărași, Călărași.** La ora 13.30, în afara SV în jur de 10 persoane vorbeau între ei că alegătorii care vor demonstra că a votat pentru un concurent vor primi un "cupon" cu care vor putea consuma băuturi alcoolice în suma de 200 lei de la barul din centrul localității.
- **SV 1/213 Chișinău, Rîșcani.** La 12.45 doi alegători au anunțat operatorii SIAS Alegeri că au fost trimiși să voteze. La întrebarea observatorului despre cine i-a trimis la SV , alegătorii au spus ca au fost trimiși de niște persoane în veste roșii.
- **SV 1/325, Rusia, Moscova.** Au fost zvonuri precum că în perimetrul SV, există grupuri de persoane care votează în schimbul unei recompense bănești. Până la momentul raportării observatorul nu probeze zvonurile respective.
- **SV 37/29 Regiunea transnistreană, Dubăsari, Doroțcaia.** După ce au votat, 4 alegătoare însoțite de un domn, au mers în spatele SV unde era parcat autovehiculul Seat albastru, cu nr. de înmatriculare E 614BH. Domnul a scos din portmoneu o bancnotă nu a fost posibil de identificat valoarea acesteia și a transmis-o unei doamne. Celorlalte doamne la fel li s-a transmis ceva, nu a fost posibil de identificat. Doamnele au plecat cu mașina menționată. Incidentul a fost observat și de alți observatori.
- **SV 37/31 Regiunea transnistreană, Dubăsari, Ustia.** Întâmplător observatorul Promo-LEX a ascultat o conversație între polițiștii responsabili de ordinea publică în preajma SV, precum că un alegător le povestea despre coruperea alegătorilor care are lor la Autogara din or. Dubăsari, unde cineva înregistrează o listă, prin care alegătorii sunt motivați să participe la procesul de vot și să voteze un concurent. Ulterior la prezentarea buletinului de identitate cu aplicarea ștampilei "Alegeri Prezidențiale Turul II" pe fișa de însoțire primesc recompensă 200 MDL.

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă) – 9 cazuri.

- **SV 15/006 Dubăsari, Doroțcaia.** La secția de votare destinată pentru alegătorii din regiunea transnistreană are loc transportarea organizată a alegătorilor. De dimineață până la orele 9.00 un microbuz cu numere de înmatriculare transnistrene AF3 752 a transportat de 2 ori alegătorii, circa 7 persoane. La orele 9.00 și 14.20 un Volkswagen de culoare galbenă cu nr. de înmatriculare moldovenești MHQ 752 la fel a transportat alegători.
- **SV 18/026 Florești, Cunicea.** În localitate sunt 2 secții de vot, sunt persoane care vin la SV și nu se regăsesc în listele SIAS alegeri și nici în listele electorale de bază. După ce persoanele în etate nu se regăsesc în liste, observatorul din partea unui concurent le propune ajutor ca aceștia să fie transportați la altă SV. Alegătorii sunt transportați cu mașina observatorului, LADA 2104 nr. de înmatriculare CZL

063, de cel puțin 5 ori pe parcursul zilei. Președintele BESV a spus că persoanele au nevoie de ajutor pentru că sunt în vârstă.

- **SV 37/28 Regiunea transnistreană, Dubăsari, Dorotcaia.** Alegătorii din regiunea transnistreană sunt aduși în mod organizat câte 5-6 persoane cu automobilul VW B 081BM de culoare gri. Automobilul a fost observat de 2 ori.
- **SV 9/35 Călărași, Sadova.** În continuare automobilul de model Audi QMK 322 efectuează transportarea organizată a alegătorilor. Suplimentar, la orele 15:00 a fost observat un alt automobil de model Toyota AGZ 330 care a transportat 3 persoane.
- **SV 36/8, UTAG, Comrat.** Pe parcursul zilei, de repetate ori, a fost observată o mașină roșie care transporta alegători la SV. Ultima dată, OTS menționează că această mașină a fost utilizată de membrii BESV pentru transportarea urnei mobile. Urna mobilă a fost însoțită de un observator din partea unui concurent. OTS confirmă că a observat această mașină și în primul tur. Președintele BESV a explicat că această mașină este taxi.
- **SV 18/016, Călărași, Țibirica.** Alegătorii sunt aduși la SV în mod organizat cu automobilul de marca Mercedes Sprinter număr de înmatriculare AAH 062. Automobilul a fost observat de două ori de la începutul votării. Automobilul aparține primăriei satului Țibirica și are capacitate de transport cca. 15 pasageri.
- **SV 12/008, Criuleni, Bălțata.** Observatorul Promo-LEX a fost informat că au a fost observată transportarea organizată a alegătorilor. Patru autovehicule au fost observate cum duceau alegătorii regulat (de cca. patru ori la un interval de 30 min). Președintele BESV nu a întreprins careva acțiuni.
- **SV 37/38 și 37/39, Regiunea Transnistreană.** Autoturism Mazda de culoare verde, cu număr de înmatriculare T 711 MK, a fost observat cum aduce organizat cca. 3 alegători. Autoturismul a fost observat de trei ori. Un membru BESV s-a autosesizat și a sunat la Poliție. La fața locului a fost întocmit un proces-verbal conducătorului auto care nu avea la sine permisul de conducere.
- **SV 37/37 și 37/39, Regiunea Transnistreană.** Alegătorii au fost aduși în mod organizat la SV cu un autoturism marca Toyota, culoare roșie, cu nr. de înmatriculare P 553 CX. Autoturismul a fost observat că aduce alegători de cca. trei ori.

Obstrucționarea accesului pentru alegători și transportul organizat la secțiile de votare pentru regiunea transnistreană – 1 caz.

- **Regiunea Transnistreană.** În regiunea punctului de control de la podul Rezina – Rîbnița pe la orele 14.53 aproximativ 10 persoane au încercat să blocheze partea carosabilă. Forțele de ordine au intervenit și au aplanat situația.

Prezența materialelor de publicitate, afișaje, panouri electorale din raza secției de votare (100 metri de la localul secției) – 2 cazuri.

- **SV 4/34 Anenii Noi, Speia.** Pe parcursul zilei pe panoul informativ din ograda SV a fost afișat un pliant în favoarea unui concurent, de către o persoană necunoscută. Acesta a fost depistat și scos de urgență în jurul orelor 14:00. Dimineată în perimetrul de 100 m nu era careva afișe.
- **SV 30/001, Strășeni, Strășeni.** În fața SV, la o distanță de cca. 50 m este amplasat un banner (cu dimensiunea de 2 m x 3 m) cu un candidat.

Agitație electorală sau PR negru în perimetrul de 100 m și/sau în incinta secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 7 cazuri.

- **SV 9/35, Călărași, Sadova.** Pe durata a 5 ore consecutiv în perimetrul de 100m de SV, se află 5 persoane care intrau în discuție cu persoanele care vin la vot, și-i îndeamnă să voteze pentru un concurent.
- **SV 6/4 Briceni, Lipcani.** La ora 15.10, în perimetrul de 200 m de la SV, 3 persoane, un domn și 2 doamne, opreau persoanele care mergeau la SV pentru a-și exercita dreptul la vot, și întrebau pentru cine vor să voteze, după care insistau să voteze pentru un concurent.
- **SV 1/ 349 Republica Federală Germană, Frankfurt pe Main.** La ora 8.34 un alegător a intrat în SV și a votat cu o pungă pe care a fost lipit o jucărie ce reprezenta un animal.
- **SV 32/21, Ștefan Vodă, Popeasca.** La ora 17:07, un alegător, aflându-se în incinta SV, a exclamat: "Dă Doamne să câștige". Membrii BESV nu i-au făcut observație și nu au comentat situația.

- **SV 32/15, Ștefan Vodă, Feștelița.** La ora 17:50, după ce și-a exprimat opțiunea de vot, un alegător s-a reținut în SV și a făcut agitație electorală în favoarea unui candidat. La solicitarea președintelui BESV, aceasta a refuzat să părăsească SV. În final, situația a fost remediată peste 7 minute, după intervenția forțelor de ordine.
- **SV 06/004, Briceni, Lipcani.** La distanța de cca. 100 m de la secția de votare, o persoană face agitație electorală în favoarea unui candidat. Acțiunile persoanei au continuat pe parcursul unei perioade îndelungate.
- **SV 06/026, Briceni, Halahora de Sus.** La chemare a sosit poliția, precum că au fost sunat de către Promolex precum că cineva a fotografiat buletinul de vot. Observatorul a văzut acest incident, președintele BESV a discutat cu alegătorul și poza a fost ștersă.

Înteruperea procesului de filmare a operațiunilor electorale privind deschiderea secției de votare sau a procedurilor de numărare a buletinelor de vot – 4 cazuri.

- **SV 06/016, Briceni, Colicăuți.** Camera de filmat nu a fost oprită după finalizarea procesului de deschidere a secției de votare. Membrii BESV nu au întreprins careva măsuri.
- **SV 27/046, Rîșcani, Șumna.** În Secția de votare nr. 46 din localitatea Bulhac, camera video din secția de votare nu au fost deconectată după încheierea operațiunilor privind deschiderea secției de votare.
- **SV 06/040, Briceni, Caracușenii Vechi.** Camera video continuă să filmeze și după încheierea operațiunilor privind deschiderea secției de votare.
- **SV 06/037, Briceni, Tabani.** Camera video nu a fost deconectată, aceasta a funcționat pe parcursul întregii zile, înregistrând și procesul de votare.

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat) – 21 cazuri.

- **SV 11/004, Cimișlia, Cimișlia.** SIAS Alegeri a indicat că alegătorul nu își are viza de reședință în raza SV, totuși în buletinul de identitate aceasta era indicată. Președintele BESV a cerut de la alegător declarația scrisă precum că acesta locuiește pe adresa indicată în buletin. Alegătorului i s-a permis să voteze.
- **SV 1/410 România, Cluj.** La ora 7.30 SIAS Alegeri a încetat să funcționeze pe o perioadă de 15 min.
- **SV 1/406 România, București.** La ora 7.30 SIAS Alegeri nu a funcționat timp de 20 min.
- **SV 1/325 Federația Rusă, Moscova.** La ora 8.30 SIAS Alegeri nu a funcționat timp de 15 min.
- **SV 1/339 Federația Rusă, Surgut, Hanti- Mansiisk.** La ora 10.35 SIAS Alegeri nu a funcționat timp de 15 min.
- **SV 1/409, România, Timișoara.** În jurul orei 07:30, SIAS Alegeri nu a funcționat timp de aproximativ 7 minute.
- **SV 1/443, Danemarca, Copenhaga.** În jurul orei 10:55, SIAS Alegeri nu a funcționat timp de aproximativ 5 minute.
- **SV 1/369, Italia, Parma.** În jurul orei 08:15, SIAS Alegeri nu a funcționat timp de aproximativ 7 minute.
- **SV 1/353, Germania, Kassel.** În jurul orei 09:12, SIAS Alegeri nu a funcționat timp de aproximativ 10 minute.
- **SV 1/301 Chișinău, Colonița** La ora 15.35 alegătorul a venit la SV să voteze, doar că în SIAS Alegeri acesta deja figura ca persoana care a votat, însă în fișa de însoțire nu avea ștampila. Președintele BESV a contactat CEC, după care a fost întocmit act de constatare și alegătorul a votat.
- **SV 1/105 Chișinău, Botanica.** La ora 16.48 un alegător a venit să voteze în secția de votare, de unde în zilele precedente și-a luat certificat cu drept de vot. Președintele nu i-a permis inițial să voteze. Ulterior, din cauză că alegătorul a fost introdus deja în SIAS Alegeri în această secție de votare verificându-se arondarea sa, președintele BESV caută persoana pentru a-l chema să voteze. În final, alegătorul a votat în această secție de votare.
- **SV 12/23 Criuleni, Izbește.** O alegătoare a venit la SV să voteze dar potrivit SIAS Alegeri persoana deja votase. Alegătoarea susține că nu a votat. Președintele nu i-a permis doamnei să voteze.
- **SV 32/15, Ștefan Vodă, Feștelița.** La ora 17:07, Președintele BESV a fost sunat și sesizat de faptul că două persoane, aflate peste hotare, la momentul în care au încercat să voteze, în SIAS Alegeri era indicat că aceștia au votat la adresa de domiciliu din Republica Moldova. Președintele BESV nu a putut explica situația. În rezultat, a fost elaborat un act constatator cu referință la această situație.
- **SV 1/398, Marea Britanie, Manchester.** La 14:55, doi alegători au fost identificați în SIAS Alegeri că au votat în Ștefan Vodă, cu toate că aceștia se află peste hotare. Membrii BESV le-au permis să voteze.

- **SV 1/433, SUA, Denver.** Un alegător și-a schimbat de curând actele de identitate între primul și al doilea tur, nefiind posibilă identificarea acestuia în RSA. În rezultat, alegătorului i s-a permis să voteze în baza declarației pe propria răspundere.
- **SV 1/342, Franța, Strasbourg.** Un operator din cadrul unei SV din Ștefan Vodă, Republica Moldova, a inclus un datele de identitate ale unui alegător eronat, din care cauză rezulta că un alegător aflat în Strasbourg a votat în Ștefan Vodă. Situația a fost remediată, iar alegătorul a avut posibilitatea să voteze.
- **SV 1/346, Franța, Lyon.** În jurul orei 14:10, SIAS Alegeri nu a funcționat timp de aproximativ 10 minute.
- **SV 1/346, Franța, Lyon.** În jurul orei 15:20, SIAS Alegeri nu a funcționat timp de aproximativ 5 minute.
- **SV 1/379, Italia, Mestre.** În jurul orei 14:17, SIAS Alegeri nu a funcționat timp de aproximativ 20 minute.
- **SV 11/26, Cimișlia, Hîrtop.** La orele 18:00, un alegător s-a prezentat la SV pentru a vota. În SIAS "Alegeri" însă era înregistrat că aceasta a votat la un spital din Chișinău, unde aceasta ar fi fost internată până astăzi. Cu toate că alegătorul a declarat că nu a votat, iar potrivit observatorului, operatorul nu a verificat existența ștampilei în fișa de însoțire a buletinului, alegătorului i-a fost interzis să voteze.
- **SV 04/020, Anenii Noi, Delacău.** Începând cu ora 12:00 au fost înregistrate deficiențe în funcționarea Programului SIAS Alegeri (funcționa cu întreruperi). IDNP-urile alegătorilor au fost scrise pe foaie, iar ulterior au fost introduse în program.

Aspecte problematice ale votării cu urna mobilă – 9 cazuri.

- **SV 06/002, Briceni, Briceni.** Observatorul Promo-LEX a fost informat că medicii de familia din Policlinica Briceni au fost chemați de urgență la locul de muncă pentru a elibera certificate care ar permite persoanelor să voteze cu urna mobilă.
- **SV 1/225 Chișinău, Râșcani.** În dimineața zilei alegerilor au fost înregistrate 16 cereri pentru votare la locul aflării. Fiind telefonați, alegătorii au fost confirmate doar 6 cereri. Membrii BESV au decis să meargă doar la alegătorii, a căror cereri au fost confirmate telefonic.
- **SV 1/193 Chișinău, Râșcani.** Asistenta socială a depus cerere pentru votare la locul aflării, din numele unei persoane. Asistenta socială nu este din raza SV. Președintele BESV a anunțat CEC și Comisia a permis deplasarea urnei mobile la alegător.
- **SV 1/213 Chișinău, Râșcani.** Un asistent social, care ar fi membru al unui partid, a adus în ziua alegerilor cererea de votare la locul aflării unui alegător pentru a vota la domiciliu, fără documente doveditoare.
- **SV 1/224 Chișinău, Râșcani.** Asistenta socială, care ar fi membru sau simpatizat al unui partid, responsabilă de sectorul centru a depus 5 cereri ale alegătorilor pentru votare la locul aflării, fără prezentarea certificatelor medicale.
- **SV 1/223 Chișinău, Râșcani.** La 17.07 fiica unui alegător a solicitat urna mobilă. Cererea nu a fost depusă în timpul prevăzut de lege. Președintele SV întocmește un Proces Verbal împreună cu observatorii ambilor candidați privind faptul ca ei nu sunt împotriva ca urna mobilă să plece către alegător.
- **SV 1/190 Chișinău, Râșcani.** Membrii BESV au plecat cu urna mobilă, având depuse 11 cereri, dar s-a întors cu 12 buletine în urna de vot. O alegătoare a depus cerere doar pentru ea. Când urna mobilă a venit la alegătoare, soțul ei a solicitat și el un buletin, acesta aflându-se în carantină. Situația a fost discutată cu președintele BESV, care a motivat că este permis.
- **SV 1/291 Chișinău, Stăuceni.** Urna mobilă a ieșit cu 12 cereri dar s-au întors cu 15 voturi. Președintele BESV a motivat că a mai apărut încă o familie din 3 membri care sunt în carantină.
- **SV 18/055, Florești, Roșietici.** Alegătorii din s. Roșietici Vechi se regăsesc pe listele electorale din s. Roșietici. Respectiv, urna mobilă din s. Roșietici a plecat în satul alăturat.

Deficiențe în listele electorale (discrepanțe dintre adrese; alegători decedați; semnături în locul altor persoane) – 10 cazuri.

- **SV 1/87 Chișinău, Buiucani.** La ora 14.52 un alegător a constatat că în dreptul numelui său, în listele electorale de bază, deja era semnat. La întrebarea adresată președintelui BESV cum a fost soluționată problema dată, Președintele a răspuns că a fost soluționată și gata.
- **SV 1/ 117 Chișinău, Centru.** La ora 15.32. un alegător a observat că în lista electorală, la domiciliul său este înscrisă o persoană necunoscută.
- **SV 1/291 Chișinău, Stăuceni.** La ora 16.12 un alegător a intrat în secția de votare și a anunțat președintele BESV ca pe adresa lui mai este o persoana înscrisă la domiciliu, dar el nu o cunoaște. Fiind

în stare de ebrietate, a intrat în conflict cu președintele SV. În timp ce se apropia poliția, persoana a fugit.

- **SV 34/5, Telenești, Bănești.** Un alegător a semnat eronat în locul altei persoane. Situația respectivă a fost observată la momentul în care s-a apropiat alegătorul în dreptul căruia a fost aplicată semnătura. În baza situației respective, membrii BESV au întocmit act de constatare.
- **SV 11/24, Cimișlia, Gura Galbenei.** Un alegător a identificat că în dreptul său semnase eronat un alt alegător. Membrii BESV au solicitat acestuia să semneze în dreptul alegătorului care a aplicat semnătura eronat.
- **SV 36/19, UTAG, Ceadîr Lunga.** La ora 15:35, un alegător a constatat că în dreptul numelui său a fost aplicată semnătura unui alt alegător. Președintele BESV a încercat să soluționeze problema prin identificarea erorii în liste. Peste 10 minute, dat fiind tergiversarea procesului de verificare și soluționare, alegătorul a plecat fără a vota.
- **SV 11/26, Cimișlia, Hîrtop.** La orele 17:43, membrii BESV au constatat că numărul de alegători înregistrați în RSA la SV corespunzătoare, care au participat la alegeri, nu corespunde cu numărul de alegători din lista de bază, unde sunt cu 3 alegători mai puțin. Președintele BESV încearcă să găsească cauza.
- **SV 18/055, Florești, Roșietici.** Alegătorii din s. Roșietici Vechi lipsesc în liste electorale și sunt redirecționați către s. Roșietici.
- **SV 18/029, Florești, Ghindești.** Aproximativ 90 de alegători nu se regăsesc în listele electorale. Președintele BESV a comunicat că aceeași problemă a fost și în cadrul Turului I al alegerilor. Alegătorii fiind domiciliați în s. Ghindești, iar ei fiind trecuți în listele electorale ale or. Ghindești.
- **SV 01/261, Chișinău, Sîngera.** Doi de alegători nu se regăseau în listele de bază, au fost redirecționați de către membrii BESV la o altă SV. Ulterior, alegătorii s-au întors și și-au manifestat indignarea față de această situație. Alegătorii au fost incluși în lista electorală suplimentară și li s-a permis să voteze.

Votarea nejustificată în grup (în cabine de vot se află 2 și mai multe persoane) – 4 cazuri.

- **SV 12/11 Criuleni, Corjova.** La orele 13.11 și 13.15 în aceeași cabină de vot au intrat de 2 ori câte 2 persoane. În ambele cazuri persoanele nu aveau nevoie de ajutor. Președintele BESV nu era în SV la momentul incidentului.
- **SV 1/100 Chișinău, Buiucani.** La ora 15.04 două persoane au votat în mod nejustificat în grup.
- **SV 11/15, Cimișlia, Batîr.** Doi alegători au venit împreună la SV și au votat. Doamna a arătat buletinul de vot însoțitorului său. Nimeni din membrii BESV nu au reacționat la situația respectivă.
- **SV 10/41, Căușeni, Taraclia.** În cabina de vot au intrat două persoane pentru a vota, soț și soție. Mai mulți observatori au informat membrii BESV despre caz, însă fără careva rezultate.

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului (prezentarea buletinului cu votul exprimat, amplasarea defectuoasă a cabinelor de vot ce permit vizualizarea opțiunii alegătorului etc.) – 42 cazuri.

- **SV 1/216 Chișinău, Râșcani.** Un alegător și-a fotografiat buletinul de vot. La insistența membrilor BESV poza a fost ștersă.
- **SV 1/154 Chișinău, Ciocana.** Un alegător și-a fotografiat buletinul de vot. La insistența membrilor BESV poza a fost ștersă.
- **SV 1/194 Chișinău, Râșcani.** Un alegător și-a fotografiat buletinul de vot. Președintele nu observat.
- **SV 1/195 Chișinău, Râșcani.** Un alegător și-a fotografiat buletinul de vot. Președintele BESV nu observat. Poza nu a fost ștersă.
- **SV 1/91 Chișinău, Buiucani.** Un alegător și-a fotografiat buletinul de vot. Poza a fost ștersă.
- **SV 1/92 Chișinău, Buiucani.** O alegătoare a fotografiat buletinul de vot. Fotografia a fost ștersă.
- **SV 32/007, Ștefan Vodă, Berezoaia.** Membru BESV stătea așezat foarte aproape de urna de vot. În acest mod, membrul urmărea alegerea făcută de către fiecare alegător.
- **SV 1/368 Republica Italiană, Reggio Emilia.** La ora 7.12 un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/369 Republica Italiană, Parma.** La ora 7.32 alegătorul a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/369 Republica Italiană, Parma.** La ora 7.36 alegătorul a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/ 137 Chișinău, Centru.** Alegătorul a fotografiat buletinul de vot. După ce a fost anunțat președintele, alegătorul a fost rugat să șteargă poza, el urmând să o facă.

- **SV 1/92 Chișinău, Buiucani.** Alegătorul a fotografiat buletinul de vot. La rugămintea președintelui BESV să șteargă poza, alegătorul a refuzat motivând că are dreptul să voteze. Doar după ce a fost anunțată poliția alegătorul a șters poza.
- **SV 11/24, Cimișlia, Gura Galbenei.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. La intervenția președintelui BESV, alegătorul a comunicat că a șters fotografia.
- **SV 1/353, Germania, Kassel.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/369, Italia, Parma.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/353, Germania, Kassel.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/420, Spania, Barcelona.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/369, Italia, Parma.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/397, Marea Britanie, Northampton.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/340, Franța, Paris.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/420, Spania, Barcelona.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/340, Franța, Paris.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/353, Germania, Kassel.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/369, Italia, Parma.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 8/39, Cantemir, Sadîc.** Doi alegători și-au fotografiat buletinul de vot. În ambele cazuri poza a fost ștearsă.
- **V18/020 Florești, Cuhureștii de Jos.** O alegătoare a fotografiat buletinul de vot. Membrii BESV au intervenit și doamna a șters poza.
- **SV 18/004 Florești, Florești.** La ora 16:50 un alegător a fotografiat buletinul de vot. Observatorul împreună cu președintele BESV a chemat poliția, care l-a rugat să șteargă poza. Acesta nu a dorit iar poliția a spus alegătorului să se prezinte mâine la poliție.
- **SV 2/42 Bălți, Bălți.** O alegătoare și-a fotografiat buletinul de vot. Poza nu a fost ștearsă.
- **SV 37/14 Regiunea transnistreană, Căușeni.** Un alegător și-a fotografiat buletinul de vot. Poza nu a fost ștearsă, alegătorul a părăsit SV.
- **SV 25/012 Orhei, Orhei.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot. A ieșit din SV fără a șterge poza.
- **SV 25/012 Orhei, Orhei.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Președintele BESV nu a reușit să vadă dacă a fost ștearsă poza, deoarece alegătorul reușise să iasă din SV.
- **SV 11/24 Cimișlia, Gura Galbenei.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. La solicitarea președintelui BESV, aceasta însă a șters fotografia.
- **SV 32/19, Ștefan Vodă, Olănești.** Cabinele de vot sunt amplasate foarte aproape de masa operatorilor, care pot observa ușor pentru cine votează alegătorii. Un alegător a declarat că din cauza că cineva a văzut pentru ce candidat a votat în turul 1, el a fost amenințat.
- **SV 11/24, Cimișlia, Gura Galbenei.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot, neconformându-se solicitării președintelui BESV de a șterge fotografia.
- **SV 1/406, România, București.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/420, Spania, Barcelona.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/377, Italia, Treviso.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/353, Germania, Kassel.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/369, Italia, Parma.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 35/35, Ungheni, Costuleni.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot, însă la insistența președintelui BESV – poza a fost ștearsă.
- **SV 35/3, Ungheni.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot, însă la insistența celor prezenți în incinta SV, poza a fost ștearsă.
- **SV 06/037, Briceni, Tabani.** Procesul de dezinfectare a cabinelor de vot, se făcea inclusiv în momentul în care alegătorii își exprimau alegerea, astfel fiind încălcat secretul votului.

Nerespectarea măsurilor de protecție și prevenire COVID -19 – 16 cazuri.

- **SV 1/291 Chișinău, Stăuceni.** În incinta SV au intrat aproximativ 12 persoane, în timp ce SV dispune de doar 5 cabine de vot. Președintele nu reacționează
- **SV 31/006, Șoldănești, Chipeșca.** Nu sunt respectate regulile de protecție împotriva Covid-19 (nu este efectuată termometria, nu se respectă dezinfectarea mâinilor).

- **SV 06/016, Briceni, Colicăuți.** Nu sunt respectate regulile de protecție împotriva Covid-19 (membrii BESV nu poartă măști/viziere).
- **SV 18/052, Florești, Prodănești.** Se admite accesul în SV a unui număr mai mare de alegători decât numărul cabinelor de vot (3).
- **SV 31/019, Șoldănești, Găuzeni.** Nu sunt respectate regulile de protecție împotriva Covid-19. La intrarea în SV nu este efectuată termometria.
- **SV 06/040, Briceni, Caracușenii Vechi.** Nu sunt respectate regulile de protecție împotriva Covid-19 (membrii BESV nu poartă măști/viziere).
- **SV 06/040, Briceni, Caracușenii Vechi, s. Tristieni.** Nu sunt respectate regulile de protecție împotriva Covid-19 (membrii BESV nu poartă măști/ viziere).
- **SV 18/061, Florești, Ștefănești.** Nu sunt respectate regulile de protecție împotriva Covid-19 (membrii BESV nu poartă mănuși/măști).
- **SV 18/016, Florești, Ciutulești.** În SV lipsește registrul în care trebuie înscrise datele/rezultatele termometriei.
- **SV 18/013, Florești, Cașunca.** Se admite accesul în SV a unui număr mai mare de alegători decât numărul cabinelor de vot (4)
- **SV 1/405 Regatul Țărilor de Jos, Haga.** La secția de votare nu a fost efectuată termometria membrilor și observatorilor.
- **SV 32/3, Ștefan Vodă.** În incinta SV au intrat concomitent un număr mare de alegători. Președintele BESV a reușit să facă ordine în mulțime și să disperseze aglomerația.
- **SV 1/ 218 Chișinău, Râșcani.** La 17.35 persoana care se ocupa de termometrie a ieșit. În timp ce lipsea , termometria era efectuată de observatorul unui concurent.
- **SV 6/14, Briceni, Caracușenii Vechi.** Membrii BESV nu poartă viziere.
- **SV 10/41, Căușeni, Taraclia.** În incinta SV a intrat o doamnă fără mască , după care i s-a oferit una de unică folosință, dar aceasta a refuzat să o poarte în pofida faptului că i s-a făcut observație.
- **SV 01/208, Chișinău, Râșcani.** La intrare în SV, în interior, erau prezenți 12 alegători. Măsurile de protecție împotriva Covid-19 nu sunt respectate. Președintele BESV a menționat că nu a observat îmbulzeala creată.

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot – 15 cazuri.

- **SV 06/040, Briceni, Caracușenii Vechi.** Două urne de vot staționare din cele trei care sunt în SV nu au fost sigilate.
- **SV 18/061, Florești, Ștefănești.** Una dintre cele două urne staționare din SV a fost sigilată doar cu două sigilii. Președintele BESV a spus că nu aveau suficiente sigilii.
- **SV 06/005, Briceni, Lipcani.** Sigiliul de la urna mobilă este aplicat necorespunzător, fapt care permite deschiderea urnei.
- **SV 10/003, Căușeni, Căușeni.** Una dintre urnele de vot staționare nu este sigilată. Aceasta este folosită în calitate de suport pentru urna de vot care se utilizează.
- **SV 13/027, Dondușeni, Țaul.** În SV sunt 3 urne staționare și toate au doar câte 3 sigilii aplicate. Președintele BESV a explicat situația prin faptul că au fost eliberate puține sigilii de la CEC.
- **SV 13/027, Rîșcani, Rîșcani.** Urna mobilă de vot nu este sigilată. Președintele BESV a spus că urna va fi sigilată în momentul plecării din SV.
- **SV 01/268, Chișinău, Vadul lui Vodă.** Urnele staționare nu au fost sigilate conform prevederilor legale. Una dintre urnele de vot are 2 sigilii, iar cealaltă are 3 sigilii.
- **SV 34/036, Telenești, Sărătenii Vechi.** Urnele de vot staționare sunt sigilate doar cu 3 sigilii. Președintele BESV a spus că a primit doar 7 sigilii, câte 3 pentru urne staționare și 1 pentru urna mobilă.
- **SV 27/054, Rîșcani, Zăicani.** Urnele de vot staționare au doar câte 2 sigilii.
- **SV 1/443 Regatul Danemarcei, Copenhaga.** Urna de vot a fost sigilată doar cu 2 sigilii în loc de 4.
- **SV 32/15 Ștefan Vodă, Feștelita.** Urnele staționare au fost sigilate cu 3 sigilii. Președintele BESV spune că nu au fost recepționate suficiente sigilii.
- **SV 6/14, Briceni, Caracușenii Vechi.** Din cele 2 urne de vot staționare existente în incinta SV, a fost sigilată doar una. Președintele BESV a motivat prin faptul că la vot vine puțină lume și nu va avea nevoie de a doua urnă.

- **SV 06/035, Briceni, Slobozia-Șirăuți.** Sigiliul de la urna mobilă este aplicat necorespunzător, fapt care permite deschiderea urnei.
- **SV 33/006, Taraclia, Taraclia.** Una dintre urnele de vot staționare nu este sigilată. Aceasta este folosită în calitate de suport pentru urna de vot care se utilizează.
- **SV 06/024, Briceni, Grimăncăuți.** Observatorul a observat că un sigiliu a fost rupt. La sesizare, Președintele BESV a menționat că sigiliul s-a rupt accidental.

Deconectări energie electrică - 3 cazuri

- **SV 18/058 Florești, Sanatauca.** La ora 14.38 s-a întrerupt curentul timp de 15 minute. Procesul de vot nu a fost întrerupt deoarece calculatoarele operatorilor erau cu bateria alimentată.
- **SV 37/35 Regiunea transnistreană, Florești, Sănătăuca.** Pe parcursul zilei, orele 14:00 și respectiv 14:19 în SV a fost deconectată energia electrică pe perioada de 5-7 minute fiecare. Procesul de votare nu a fost întrerupt.
- **SV 37/35 Regiunea transnistreană, Florești, Sănătăuca.** Pentru a treia oară la 16: 40 a fost deconectată energia electrică pentru 10 - 15 min. Procesul de vot nu a fost stopat.

Suspendarea nejustificată a activității BESV – 1 caz.

- **SV 1/58, Chișinău, Botanica.** În jurul orei 14, în timpul pauzei de aerisire și dezinfectare a incintei SV, procesul votare s-a stopat pe aproximativ 15 minute.

Altele – 14 cazuri

- **SV 1/218 Chișinău, Râșcani.** Observatorul unui concurent oferă consultații alegătorilor în caz că aceștia au întrebări și se implică în activitatea BESV (distribuie măști, efectuează termometria). Președintele BESV i-a făcut observație observatorului.
- **Mun. Chișinău.** Observatorul Promo-LEX a recepționat un SMS în care este încurajat să participe la vot. Mesajul a fost semnat ca fiind expedit din partea unui concurent.
- **SV 27/054, Rîșcani, Zăicani.** Președintele BESV nu anunță numărul alegătorilor care au votat până la o oră anumită. Respectiv nici observatorii nu au primit aceste date.
- **SV 06/021, Briceni, Criva.** Ștampilele Votat nu sunt amplasate în cabine de vot, dar sunt ținute în mâini de către membrii BESV, care le eliberează fiecărui alegător. Președintele BESV a spus că este o măsură pentru preveni un eventual furt a ștampilei.
- **SV 1/348 Republica Federală Germană, Berlin.** Din cauză că secția de votare nu a fost dotată pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, iar secția de votare este la etaj, la ora 7.52 membrii BESV au dus la primul etaj o cabină de vot și o urnă ca să creeze condiții pentru votare. După ce a votat, cabina de vot și urna de vot a fost ridicată înapoi în SV.
- **SV 37/6 Regiunea transnistreana, Anenii Noi, Gura Bâcului.** În afara SV s-a iscat o ceartă între alegătorii din regiunea transnistreană nemulțumiți de întrebările jurnaliștilor Radio Europa liberă referitor la suma de bani cu care sunt remunerați și de ce alegătorii nu vorbesc limba de stat. A fost sesizată poliția. Cearta a fost aplanată.
- **SV 1/382, Italia, Brechia.** În cabina de vot a fost identificat un buletin de vot cu opțiunea de vot exprimată. Președintele BESV a aruncat buletinul respectiv în urna de vot.
- **SV 1/349 Frankfurt pe Main.** În urma alertei cu bombă, Președintele BESV 1/349 Frankfurt pe Main a decis suspendarea votării pentru 1 oră, până la 17:35, ora Moldovei. Conform observatorilor, poliția locală a fost informată în mod anonim la telefon despre posibila existență a unei alerte cu bombă în imediata apropiere a SV. Poliția a evacuat zona, intrarea pe teritoriu nu este admisă din motive de securitate. Conform estimărilor poliției, va fi necesară 1-1,5 h pentru verificarea vizând explozibilul a întreg perimetrului.
- **SV 1/95 Chișinău, Buiucani.** O alegătoare a dorit să intre în SV fără mască de protecție. A discutat cu președintele SV, motivând ca are dreptul să intre conform unei legi. După intervenția poliției, alegătoarea a scris o cerere, însă nu a votat.
- **SV 1/213 Chișinău, Râșcani.** O alegătoare cu necesități speciale a venit cu fiica la votare. Alegătoarea a solicitat ca fiica ca meargă cu ea în cabină, ca să o ajute să voteze. Președintele BESV nu i-a permis, motivând că este rudă. El a decis ca persoana să intre în cabină un alegător care deja a votat.

- **SV 33/2, Taraclia.** La ora 13:20, observatorul unui candidat a fotografiat un cuplu de alegători, cu buletinele de vot, în fața urnei. Membrii BESV nu au comentat incidentul.
- **SV 06/002, Șoldănești, Cotiujenii Mari.** Membrii BESV au menționat că în SV lipsește registru de înregistrarea a contestațiilor.
- **SV 06/035, Briceni, Slobozia-Șirăuți.** Unui alegător i s-a refuzat intrarea în SV deoarece el nu avea mască. După ce a plecat din SV, președintele BESV a chemat alegătorul înapoi ca să voteze, acestuia oferindu-i-se o mască din dotare.
- **SV 01/001, Chișinău, Botanica.** Observatorul Promo-LEX a fost apelat la ora 15:27 de pe nr. 022 802-070, de către un tânăr de 19 ani cu numele Valerii. Observatorul a fost întrebat dacă merge la vot și/sau dacă a fost la votare. Mesajul interlocutorului a fost următorul " ...мы не говорим за кого голосовать, но выходите на голосование чтоб было количество..."

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 (15) noiembrie 2020 desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Monitorizarea alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020”, precum și al Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor prezidențiale din 2020 în secțiile de votare create în străinătate”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul justiție și drepturile omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română.

Pentru mai multe informații, contactați: Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX GSM: 069 26 96 84; E-mail: inga.stegarescu@promolex.md